

Wrocław, 19 września 2018 roku

WK.WR.40.30.2018.207

Pan Roman Jabłoński
Wójt Gminy Grębocice

ul. Głogowska 3
59-150 Grębocice

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561) przeprowadziła, w okresie od dnia 27 czerwca do 10 września 2018 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Grębocice. Zakres zbadanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym i przekazanym Panu Wójtowi w dniu 10 września 2018 r.

Ponadto, w okresie od 27 sierpnia do 7 września 2018 r., została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej Przedszkola Publicznego im. Jana Brzechwy w Grębocicach. Kontrolę przeprowadzono w Zespole Ekonomiczno-Administracyjnym Szkół i Przedszkola w Grębocicach, który wykonuje obsługę finansową, rachunkową, administracyjną i organizacyjną Przedszkola. W jej wyniku nie stwierdzono nieprawidłowości stanowiących podstawę do sformułowania wniosków pokontrolnych, dlatego Izba odstąpiła od kierowania wystąpienia pokontrolnego.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

W sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym na koniec 2017 r., w części "Informacja o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego" w pozycji „stan środków na rachunku wydatków niewygasających (art. 263 ust. 6 ustawy o finansach publicznych)” wykazano kwotę 1.816.888,18 zł, natomiast według wyciągu bankowego oraz ewidencji księgowej konta 135-01-01 „Rachunek środków na niewygasające wydatki”, kwota środków wynosiła 1.816.931,79 zł (różnica 43,61 zł). Naruszało to § 22 ust. 2 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” stanowiącej załącznika Nr 39 do obowiązującego wówczas rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.), który stanowił, że w rocznym sprawozdaniu Rb-ST, w części "Informacja o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego" wykazuje się stan środków pieniężnych na rachunku środków na niewygasające wydatki na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku.

W sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy i Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 r.:

- 1) skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy zostały zawyżone o kwotę 3.811,92 zł (w podatku rolnym o 0,14 zł, w podatku od nieruchomości o 3.811,75 zł w tym: osoby prawne 3.811,36 zł i osoby fizyczne 0,39 zł i w podatku od środków transportowych o kwotę 0,03 zł),
- 2) skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg ustawowych) w podatku od nieruchomości zostały zaniżone o kwotę 0,23 zł,
- 3) skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy w zakresie rozłożenia na raty zostały zaniżone o kwotę 182 zł.

Naruszało to przepis § 3 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 lit. b) w związku z § 8 ust. 3 powołanej powyżej „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych (...)”.

Zawyżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (osoby prawne) o kwotę 3.811,36 zł wynikało z nieuwzględnienia przy ich wyliczaniu korekt deklaracji złożonych w 2017 r. za lata 2012-2016, co naruszało przepisy § 3 ust. 1 pkt 12 powołanej „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych (...)” oraz § 9 ust 2 powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Wykazane w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatkowych oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) zostały zaokrąglone do pełnych złotych, co było niezgodne z § 8 ust. 1 pkt 1 w związku z § 9 ust. 2 powołanego powyżej rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z których wynikało, że: dane wykazywane w sprawozdaniach jednostkowych - wyraża się w złotych i groszach stosownie do zasad obowiązujących przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych; kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W trakcie kontroli sporządzono stosowne korekty przedmiotowych sprawozdań.

Organ podatkowy dokonał przypisu należności podatnikowi podatku od środków transportowych o nr D000046 na podstawie deklaracji złożonej za lata 2016-2017, pomimo że podatnik dla pojazdu typu ciągnik siodłowy Man TGA przyjął stawkę w kwocie 260 zł, zamiast wynikającą z uchwały Rady Gminy stawkę dla tego typu pojazdu w wysokości 1.382 zł, co w konsekwencji spowodowało zaniżenie dochodu Gminy za lata 2016-2017 w łącznej wysokości 2.244 zł (w każdym roku po 1.122 zł). Powyższe świadczy o niedopełnieniu przez organ podatkowy obowiązku wynikającego z art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U z 2015 r. poz. 613 ze zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 201 ze zm. obecnie Dz.U. z 2018 r. poz. 800 ze zm.). Podatnik, pomimo wezwania skierowanego w trakcie kontroli, nie złożył korekty deklaracji. W związku z powyższym organ podatkowy w dniu 31 lipca 2018 r. wszczął postępowanie podatkowe mające na celu określenie wysokości podatku.

Pracownicy Referatu Inwestycji nie przestrzegali zasad obiegu dokumentów określonych

w obowiązującej w Urzędzie „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych” (wprowadzonej zarządzeniem Nr 15/2012 Wójta Gminy Grębocice z 15 lutego 2012 r. ze zmianami), co skutkowało:

- 1) uregulowaniem zobowiązań w łącznej wysokości 40.774,50 zł wynikających z faktur nr: 02/12/2017 z 20 grudnia 2017 r., 03/12/2017 z 20 grudnia 2017 r., 04/12/2017 z 20 grudnia 2017 r., 05/12/2017 z 20 grudnia 2017 r., 28/12/2017 r. z 18 grudnia 2017 r. z opóźnieniem wynoszącym 5 i 9 dni w stosunku do terminu płatności, czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm., aktualnie: Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.),
- 2) nie dokonaniem zwrotu łącznej kwoty 91.354,46 zł stanowiącej 70% zabezpieczenia należytego wykonania 4 umów:
 - nr 255/RBiGK/62/2014 z 1 lipca 2014 r. wraz z późniejszymi aneksami, wg której kwotę 10.945,60 zł zwrócić należało do 8 listopada 2014 r.,
 - nr 315/RBiGK/113/2015 z 8 grudnia 2015 r., wg której kwotę 73.473,53 zł zwrócić należało do 30 listopada 2016 r.,
 - nr 177/RBiGK/54/2016 z 8 lipca 2016 r. wraz z późniejszymi aneksami, wg której kwotę 2.839,82 zł zwrócić należało do 30 października 2016 r.,
 - nr 120/RBiGK/40/2017 z 3 kwietnia 2017 r. wraz z późniejszymi aneksami, wg której kwotę 4.095,51 zł zwrócić należało do 25 czerwca 2017 r.,

czym naruszono terminy wynikające z zawartych umów oraz art. 151 ust. 1 i 3 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm., obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm.).

Dopiero w czasie trwania kontroli w dniu 27 sierpnia 2018 r. dokonano zwrotu zabezpieczeń wraz z odsetkami.

Według „Terminarza obiegu dokumentów księgowych oraz wykazu komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk pracy biorących udział w obiegu, kontroli i archiwizowaniu dokumentów księgowych”, stanowiącego załącznik nr 2 do powołanej „Instrukcji obiegu (...)” termin przekazywania dokumentów przez Referat Inwestycji do Referatu Finansowego określono „na bieżąco”.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji, dotyczącej przeprowadzonej w 2016 r. inwentaryzacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych stwierdzono, że inwentaryzację rzeczowych składników stanowiących własność Gminy znajdujących się w jednostkach Ochotniczej Straży Pożarnej w Grębolicach, Kwielicach, Rzeczycy, Szymocinie, Krzydłowicach, Trzęsowie i Obiszowie przeprowadzono metodą spisu z natury zamiast w drodze uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów, co było niezgodne z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.; obecnie Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.).

Za zaistniałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Wójt Gminy Grębocice - na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 109), w szczególności w zakresie:
 - a) wykazywania w sprawozdaniu Rb-ST stanu środków pieniężnych na rachunku środków na niewygasające wydatki na podstawie dowodów bankowych, stosownie do § 22 ust. 2 załącznika Nr 36 do rozporządzenia;
 - b) wykazywania w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności podatku zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 9, 10, 11 lit. b) i pkt 12 w związku z § 7 ust. 4 załącznika Nr 36 do rozporządzenia;
 - c) wykazywania danych w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatkowych oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) w złotych i groszach, stosownie do § 8 ust. 1 pkt 1 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2018 r. poz. 800 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania czynności sprawdzających wynikających z art. 272 pkt 2 i 3 ustawy.
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania wydatków w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm.), w szczególności w zakresie terminowego zwrotu wykonawcom kwot zabezpieczenia należytego wykonania umów, stosownie do art. 151 ust. 1 i 3 ustawy oraz terminów wynikających z zawartych umów.

5. Przestrzeganie obowiązującej w Urzędzie „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych”, w szczególności w zakresie bieżącego przekazywania do Referatu Finansowego dokumentów księgowych.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.), w szczególności w zakresie przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych powierzonych kontrahentom zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy.
7. Poinformowanie Izby o wynikach (w tym finansowych) wszczętego postępowania podatkowego wobec podatnika o nr D000046.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo głoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Tadeusz Kuzara

Przewodniczący Rady Gminy Grębocice